

Dönem : 1
Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı: 688

1965 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) sayılı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/883; Cumhuriyet Senatosu 1/601)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-160/3242

14 . 7 . 1965

Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 13 . 7 . 1965 tarihinde kararlaştırılan «1965 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) sayılı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişkisiyle birlikte bağlı olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Suad Hayri Ürgüplü
Başbakan

HÜKÜMETİN GEREKÇESİ

Siyasi Partiler Kanununun 72 nci ve geçici 2 nci maddeleri hükmüne göre partilere yapılacak Devlet yardımını karşılamak üzere Maliye Bakanlığı bütçesine 7 500 000 lira olağanüstü ödenek verilmesini ve aynı kanunun 38 nci maddesi gereğince Yüksek Seçim Kurulu tarafından bastırılacak oy puslularının tedarik ve basım masrafları ile, ilçe seçim kurulu başkan ve üyelerinin gündelikleri için Adalet Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertiplerine cem'an 755 000 lira ek ödenek verilmesini temin için bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Karma Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Karma Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/883

Karar No. : 60

14 . 7 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan «1965 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) sayılı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı» ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle incelendi ve görüşüldü :

Kanun tasarısında; 1965 yılı Bütçe Kanununun Adalet Bakanlığı kısmının 12.000 nci Personel ve 14.000 nci Hizmet giderleri bölümlerine cem'an 755 000 liranın ek ödenek olarak, 1965 yılı Maliye Bakanlığının bütçesinin 35.000 nci (Sosyal transferler) bölümünde (Siyasi Partiler Kanununun 72 nci maddesi gereğince partilere yapılacak Devlet yardımı) adıyla yeniden açılacak 35.783 ncü

maddeye de 7 500 000 liranın olağanüstü ödenek olarak konulması derpiş olunmaktadır.

Yürürlüğe girmesi takarrür etmiş bulunan Siyasi Partiler Kanunu gereğince partilere yapılacak malî yardımı ve Yüksek Seçim Kurulu tarafından bastırılacak oy puslaları ile seçim kurullarında çalışacakların gündelik masraflarını karşılamak üzere hazırlanmış bulunan kanun tasarısı Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Ancak; 2 nei maddede bahsedilen Siyasi Partiler Kanununun maddesi 72 olarak yanlış yazıldığından 74 olarak düzeltilmiştir.

Kanun tasarısı ve cetveli mezkûr değişiklikle kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Aydın <i>İ. Sezgin</i>	Sözeü Sakarya <i>N. Bayar</i>	Kâtip Nevşehir A. B. Numanoğlu İmzada bulunamadı.	Ankara <i>İ. Seçkin</i>
Ankara <i>M. Ulusoy</i>	Ankara Söz hakkım saklı <i>N. Ağırnaslı</i>	Aydın Muhalifim. Şerhim ilişiktir. Söz hakkım mahfuz. <i>O. Apaydın</i>	Balıkesir Muhalefet şerhim eklidir. <i>A. A. Bolak</i>
Bursa <i>A. Türkel</i>	Erzincan <i>II. Atabeyli</i>	Giresun Söz hakkım mahfuz. <i>İ. E. Kılıçoğlu</i>	İçel <i>C. T. Okyayuz</i>
İstanbul Muhalifim. Söz hakkım mahfuzdur. <i>H. E. Özden</i>	İstanbul Muhalifim. Söz hakkım mahfuz. <i>M. E. Adalı</i>	İstanbul Müstenkifim. <i>M. Güven</i>	Kars <i>K. Okyay</i>
Konya <i>II. C. Yılmaz</i>	Manisa <i>II. Kubat</i>	Trabzon <i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	Trabzon <i>E. Dikmen</i>
Van <i>F. Melen</i>	Yozgat <i>İ. Yeşilyurt</i>	Rize <i>E. Y. Akçal</i>	Sakarya <i>M. Gürer</i>
	Gümüşane <i>N. Küçükler</i>		

Muhalefet şerhi

1. Tasarının gerekçesi, Siyasi Partiler Kanununun bir hükmüne dayanmaktadır. Siyasi Partiler Kanunu ise henüz yayınlamadığından işbu tasarının şu anda müzakeresine muhalifim.

2. Olağanüstü ödenek esasen önemli miktarda açık bulunan bütçeye karşılıksız masraf tahmil etmektedir.

3. Ödeneğin sarfiyatı malî bir kontrole tabi olmadığından milletin parasını çarçur edilmesine meydan verilecektir.

4. Yardım görececek partilerin tesbitinde keyfi hareket edilmektedir. Parti hüviyeti kalmamış birkaç Meclis üyesinden ibaret teşekküllere yardım edilmesi, fiilen muayyen politikacılara para verilmesi şeklinde olacaktır.

Aydın Milletvekili
Orhan Apaydın

Muhalefet şerhi

T. B. M. M. deki son müzakereleri karşısında bu kanunun tümüne muhalifim. Esasen, Siyasi Partiler Kanunu da neşir ve ilân edilmemiştir. Neşredilmeyen kanuna müsteniden tahsisat kanunu çıkarılamaz.

Partiler Kanunu 72 nci maddesinde, parti merkezlerine hudutsuz yetki vermektedir. Bu ise, demokrasi prensiplerine büyük bir darbe teşkil etmektedir. Bu sebeplerle tasarıya tamamen muhalifim.

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi
Ekrem Özden

Muhalefet şerhi

1. Hazineden yapılacak yardımlarla partilerde iç huzur bozulacak ve ahlâk kuralları alabildiğine zedelenecektir.

2. Fırsat eşitliği yok edilmiş olacak, fikir partilerinin ve sonuç olarak gerçek demokrasinin kurulması imkânsız hale getirilecektir.

3. Seçime katılma hakkını kazanmış partilerden yalnız Türkiye İşçi Partisinin Hazine yardımından mahrum tutulması ise tarihî bir kusu olacaktır.

Bu sebeplerle Anayasaya aykırı olan bu ödeneğin verilmesine muhalifim.

Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi
Niyazi Ağırnaslı

Muhalefet şerhi

Bir kanunla bütçeye muzaf hükmün sevk edilmesi, bütçeye o miktarda tahsisat vaz'ını zaruri kılmaz. Nitekim; Ziraat Bankasına bütçenin % 1 nisbetinde ödeme yapılmasına dair hükme rağmen bütçe kanunlarında tahsisat konulmamıştır. Bunun gibi, muhtelif katılma paylarının senelerce ödenmemiş olması sebebiyle borç terkinlerini derpiş eden kanunlarda bu devrede kabul edilmiştir. Diğer taraftan partilerin Devlet Hazinesinden para alarak faaliyetine devamı, korunmak istenilen siyasi hayata getireceği muhtelif mahzurlarına ilâveten, siyasi partiler bünyelerine ihtilâfları, dedikoduları ve tek parti devrinin ilçe, il ve genel merkezlerinin havasını getirecektir. Eğer bu ödeneğin derhal verilmesinin fazileti: Parti bünyelerinin ve fikriyatının servet sahiplerinin yaptıkları teberruların karşılığında satınalmalarını önlemek ise, beytûlmalden yapılacak bu ödemeye rağmen beşerin ahlâkî faziletini asıl olarak kabul eden bir düşünüşün içinde olan tasarı ve mesnedi hükmünün, aynı zafiyetin sonucu olarak kişilerin, şahsiyeti hükmiyelerin haysiyet ve fikriyatını servet sahiplerine devir ihtimalini niçin derpiş etmediklerini düşünmek gerekir. Bu ödemeye rağmen suiüstimler olmuş ise olacaktır. Demokratik rejimin akıl, sebir ve faziletten ibaret üç temelini Devlet nakdinin sarfı ile za'fa uğratmak, o esasları birtakım ahlâk za'flarından sıyanet mucip sebebine dayanmamalıdır.

Kısaca yazdığım bu sebeple tasarının partilere para ödenmesi hükmüne muhalifim.

Bahkesir Milletvekili
A. Aydın Bolak

Hükümetin tasarısı

1965 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) sayılı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1965 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Adalet Bakanlığı kısmının, ilişik cetvelde yazılı tertiplerine (755 000) lira ek ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — 1965 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının 35.000 ne (Sosyal transferler) bölümünde (Siyasi Partiler Kanununun 72 ne maddesi gereğince partilere yapılacak Devlet yardımı) adıyla yeniden açılan 35.783 ne maddeye (7 500 000) lira olağanüstü ödenek konulmuştur.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

13 . 7 . 1965

Başbakan	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
<i>S. II. Ürgüplü</i>	<i>S. Demirel</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>II. Ataman</i>	<i>M. Altınsoy</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>S. İnal</i>	<i>I. Baran</i>
Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>II. Dinçer</i>	<i>İ. H. Akdoğan</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>II. Işık</i>	<i>İ. Gürsan</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>C. Bütgehan</i>	<i>O. Alp</i>
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı
<i>M. Zeren</i>	<i>F. Sükan</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>A. Topaloğlu</i>	<i>T. Kapanlı</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>M. San</i>	<i>İ. S. Çağlayançil</i>
Sanayi Bakanı	En. ve Tabii Kay. Bakanı
<i>A. N. Erdem</i>	<i>M. Turgut</i>
Trz. ve Tanıtma Bakanı	İmar ve İskân Bakanı
<i>Ö. Z. Dorman</i>	<i>R. İskenderoğlu</i>
Köy İşleri Bakanı	
<i>S. Öztürk</i>	

Karma Bütçe Komisyonunun değişikliği

1965 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) sayılı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 1965 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının 35.000 ne (Sosyal transferler) bölümünde (Siyasi Partiler Kanununun 74 ne maddesi gereğince partilere yapılacak Devlet yardımı) adıyla yeniden açılan 35.783 ne maddeye (7 500 000) lira olağanüstü ödenek konulmuştur.

MADDE 3. — Tasarının 3 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ne maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümet tasarısına bağlı cetvel

Bölüm	Madde	Ödeneğin çeşidi	Lira
Adalet Bakanlığı			
(A/1)			
12.000		Personel giderleri	Bölüm toplamı 338 000
		Ücretler	
12.290		298 sayılı Kanun gereğince verilecek diğer ücretler	338 000
14.000		Hizmet giderleri	Bölüm toplamı 417 000
		Çeşitli hizmet giderleri	Kesmi toplamı 417 000
		Seçim işleri giderleri	
14.941		Büro giderleri	300 000
14.942		Ulaştırma giderleri	75 000
14.946		Malzeme alım ve giderleri	42 000
			(A/1) toplamı 755 000

